

VIDENCENTER
FOR SVINEPRODUKTION

Støttet af:

& European Agricultural Fund for Rural Development

DB-TJEK SOHOLD, 30 KG

NOTAT NR. 1332

DB-tjek opgørelserne er analyseret for væsentlige faktorer for dækningsbidrag og omkostninger over perioden 2006 til og med 2012. Der er fundet en række variable, som har statistisk sikker indflydelse på DB pr. so.

INSTITUTION: VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION, DEN LOKALE RÅDGIVNINGSTJENESTE
FORFATTER: **NIELS VEJBY KRISTENSEN**
FINN UDESEN
UDGIVET: 18. OKTOBER 2013
Dyregruppe: Sohold med smågrise
Fagområde: Produktionsøkonomi

Sammendrag

Analyse af DB-tjek for perioden 2006-2012 viser, at sohold med SPF-status opnåede et dækningsbidrag der var 572 kr. højere pr. årssø end konventionelle sohold. Sohold med Myc-plasma havde et dækningsbidrag, der var 445 kr. højere pr. årssø end konventionelle sohold.

Hjemmeblandere der blander med mineraler, havde et dækningsbidrag som var 417 kr. højere pr. årssø og hjemmeblandere med tilskudsfoder, havde et dækningsbidrag, som var 325 kr. højere pr. årssø end besætninger med indkøbt foder. Samlet havde sohold med SPF-status og med hjemmeblandet foder et dækningsbidrag, som var 1.060 kr. højere pr. årssø end konventionelle sohold med indkøbt foder.

De væsentligste årsager til det højere dækningsbidrag er, foruden en højere pris, at sohold med SPF-status har flere levende fødte grise pr. kuld og derigennem flere fravænnede grise pr. årssø, samt lavere veterinære omkostninger. Det høje dækningsbidrag hos hjemmeblanderne skyldes lavere foderomkostninger. Foderomkostningerne hos hjemmeblanderne med mineraler og hjemmeblandere med tilskudsfoder er ca. 210 kr. lavere pr. årssø, end besætninger der indkøber færdigfoder.

Store smågriseproducenter med over 1.000 årssøer, havde et dækningsbidrag der var 506 kr. højere end små producenter med under 500 årssøer. Denne fordel skyldes især tillæg på salgsprisen.

TILSKUD

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af udgivelsen. Aktivitetsnr. 76. Journal nr. 32101-D-13-00584.

Baggrund

Den lokale svinerådgivning tilbyder deres kunder at få udarbejdet et DB-tjek. DB-tjek opgørelserne er kendetegnet ved, at de har udspecificeret alle input og output faktorer, som har indflydelse på dækningsbidraget. Det giver mulighed for at lave statistiske analyser med et højt forklaringsniveau. DB-tjek analyserne er lavet over en længere periode, hvilket giver mulighed for at undersøge hvilke faktorer, der har haft betydning for dækningsbidraget over tid.

Den lokale rådgivningstjeneste

I samarbejde med den lokale svinerådgivning er der lavet et omfattende analysearbejde, for at undersøge hvilke faktorer der har signifikant indflydelse på dækningsbidraget. Derudover søges værdien af at fravænne én ekstra gris, flere kuld pr. årssø, høj sundhedsstatus, foderomkostninger, veterinære omkostninger, faringsprocent, arbejdsforbrug og dødelighed blandt søer forklaret ved forskellige variabler og karakteristika, for at teste om der er forskel hos forskellige grupper og fastlægge størrelsen af eventuelle forskelle.

Materiale og metode

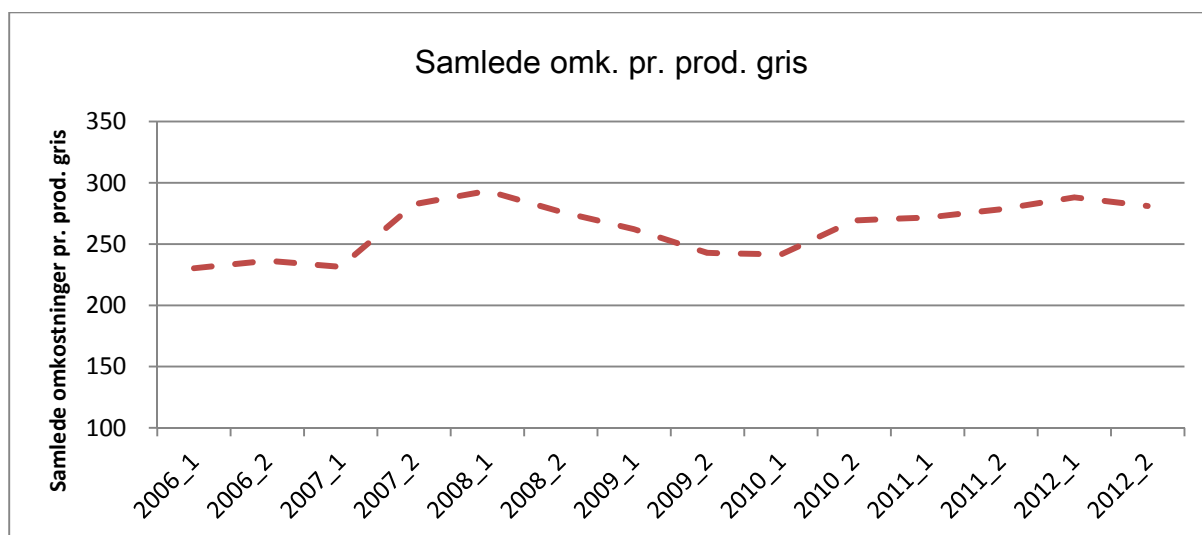
Materialet, der danner grundlaget for analysen, kommer fra DB-tjek opgørelser fra perioden 2006 til og med 2012. Materialet er analyseret vha. statistiske metoder og derigennem er der fremkommet statistiske sikre resultater og valide konklusioner.

Det store datasæt gør det muligt at analysere effekten af forskellige besætningskarakteristika under forskellige prisforhold, f.eks. om den økonomiske fordel ved hjemmeblanding af foder er til stede ved både høje og lave priser.

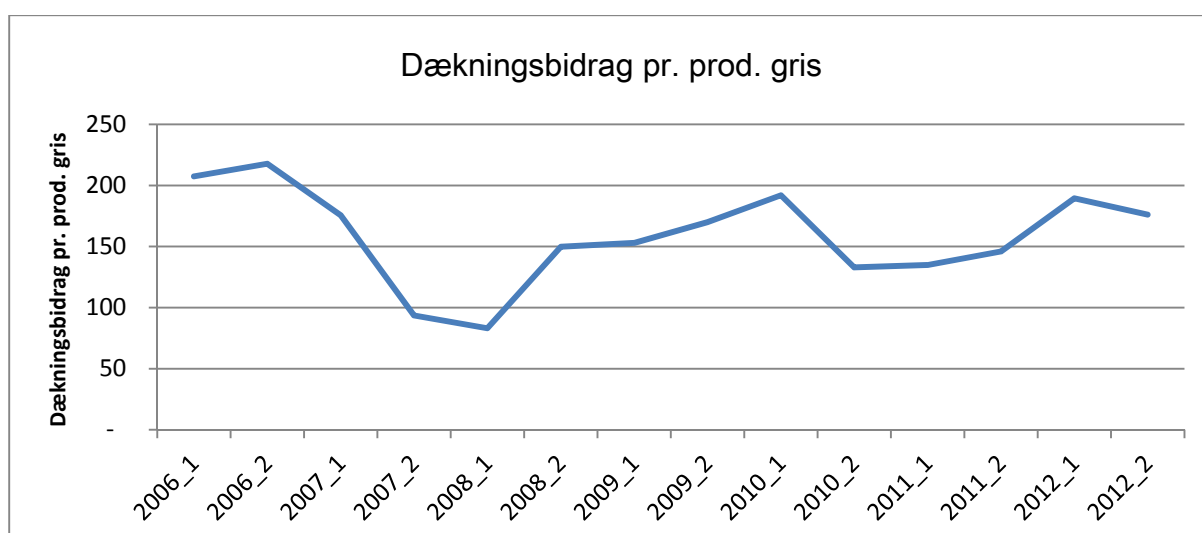
Analyserne foregår både ved hjælp af beskrivende statistik og lineær regressionsanalyse. Den beskrivende statistik bruges til at måle den gennemsnitlige forskel mellem forskellige grupper, og regressionsanalysen bruges til at korrigere resultaterne for forskellige effekter, samt at teste om forskellen mellem grupperne er statistisk sikker. Regressionsanalysen giver også marginalestimer

på forskellige omkostningsparametre. Korrektionerne er for hjemmeblandet eller indkøbt foder, høj eller lav sundhedsstatus, UK-produktion, besætningens størrelse og arbejdsforbrug.

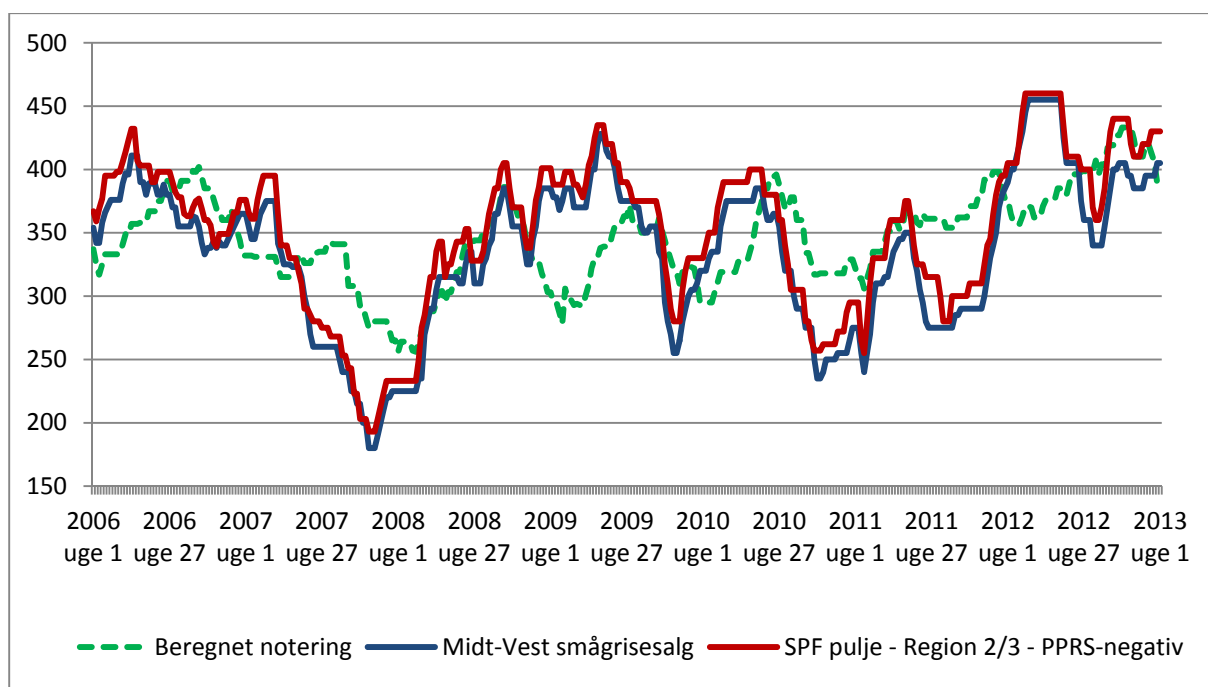
Udviklingen i omkostningerne og dækningsbidraget er præsenteret i figur 1 og 2. Det er tydeligt, at de samlede omkostninger steg i andet halvår 2007 og første halvår 2008, hvilket falder sammen med prisstigninger på korn. Figuren viser også, hvor hurtigt et højt dækningsbidrag blev vendt til et lav dækningsbidrag. Udviklingen i smågriseprisen er vist i figur 3. Figuren viser, at smågriseprisen faldt meget i andet halvår 2007, hvilket gør, at dækningsbidraget også havde et fald i andet halvår 2007. Det næste store udsving i smågriseprisen er i første halvår 2012, hvilket giver øget indtjening på trods af en lille stigning i de samlede omkostninger. Dette gør analyserne mere detaljerede, fordi DB-tjek opgørelserne er halvårslige, hvilket giver mulighed for at identificere de sæsonudsving, der er i løbet af året.

Figur 1. Figuren viser udviklingen i udviklingen i de samlede omkostninger inkl. arbejdsomkostningen.

Figur 2. Figuren viser udviklingen i dækningsbidraget pr. produceret gris.

Figur 3. Figuren viser udviklingen i dels den beregnede notering og en række markedspriser for smågrise.

Resultater og diskussion

Gennemsnitsresultater

Dette afsnit analyserer dækningsbidraget og viser forskellige variabelers påvirkning på dækningsbidraget. Analysen af dækningsbidraget viser en forskel mellem hjemmeblandere og indkøbere af færdigfoder og hjemmeblandere med mineraler havde det højeste dækningsbidrag. Den gennemsnitlige forskel på forskellige grupperinger er opgjort i den midterste kolonne, se nedenstående tabel.

Opdeling på sundhedsstatus viser, at besætninger med høj sundhedsstatus havde et højere dækningsbidrag end besætninger med lav sundhedsstatus, og dækningsbidraget var højest for gruppen med SPF-sundhedsstatus. Stordriftsfordelen er også belyst ved forskellige størrelsesgrupper. Til sidst er besætningerne opdelt på UK-produktion eller ej, og her var der et lavere dækningsbidrag hos UK-besætningerne. Se den beskrivende statistik i bilag 1 for flere gennemsnitsresultater.

Tabel 1. Dækningsbidraget pr. årssø for forskellige grupper.

Dækningsbidrag pr. årssø, kr.	Dækningsbidrag	Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Indkøber af færdigfoder	4.210	(I forhold til indkøber)	
Hjemmeblander, Tilskudsfoeder	4.414	204	325
Hjemmeblander, Mineraler	4.636	426	417
Konventionel	4.128	(I forhold til konventionelle)	
SPF	4.708	580	572
Myc	4.634	506	445
0-500 årssøer	4.225	(I forhold til 0-500 årssøer)	
500 - 1.000 årssøer	4.667	442	355
Over 1.000 årssøer	4.797	572	506
UK-prod.	4.276	(I forhold til UK-producenter)	
Ej UK-prod. ¹	4.527	251	59

¹ikke statistisk sikker forskel.

Korrigerede resultater

Ved hjælp af statistiske metoder korrigeres arbejdsforbrug og forskelle som følge af forskellige perioder ud. Der er korrigeret for periode, da DB svinger meget mellem de forskellige halvår, og grunden til at der korrigeres for arbejdsforbruget skyldes, at det giver mulighed for at se arbejdsforbrugets indflydelse på DB før og efter aflønning. Til sidst korrigeres der indbyrdes for hjemmeblander, sundhedsstatus, størrelse og UK-produktion. Resultaterne er opgjort i tabel 1 som den korrigerede forskel.

Den korrigerede forskel mellem hjemmeblandere med mineraler og indkøbere af færdigfoder var 407 kr. pr. årssø, hvilket er lidt mindre end den gennemsnitlige forskel. Det skyldes bl.a. korrektion for stordriftsfordele. Korrektionen viser en stigende sammenhæng mellem antal årssøer og dækningsbidraget, og derfor bliver noget af fordelene ved at hjemmeblande korrigeret over i stordriftsfordelen. Udover korrektionen giver den statistiske tilgang mulighed for at afgøre, om der er en statistisk sikker forskel mellem de to grupper, hvilket er tilfældet for den korrigerede forskel mellem hjemmeblander med mineraler og indkøber. Hjemmeblanderne med tilskudsfoeder havde et dækningsbidrag som var 316 kr. højere pr. årssø, hvilket også er en statistisk sikker forskel.

På samme måde analyseres forskellen mellem konventionelle sohold og sohold med høj sundhedsstatus. Den korrigerede forskel mellem konventionelle og SPF-besætninger var 593 kr. pr. årssø og den korrigerede forskel mellem konventionelle og Myc-besætninger var 443 kr. pr. årssø. Forskellene er statistisk sikre og skyldes bl.a. én ekstra fravænnede gris hos SPF-besætninger og 0,6 flere fravænnede grise hos Myc-besætninger, se bilag 1, og resten skyldes andre fordele ved at have en høj sundhedsstatus, bl.a. lavere veterinære omkostninger.

Stordriftsfordelen er analyseret ved forskellige størrelsesgrupper. Producenter med over 1.000 årssøer havde et dækningsbidrag, som var 506 kr. højere pr. årssø og producenter med mellem 500-1.000 årssøer, havde et dækningsbidrag som var 355 kr. højere pr. årssø. Stordriftsfordelen er ren, da der indbyrdes er korrigeret for hjemmeblandefordel, sundhedsstatus og UK-produktion. Mange hjemmeblendere er typisk også store bedrifter, derfor vil denne korrektion betyde, at effekten af at være stor bliver isoleret fra effekten af at være hjemmeblender.

UK-producenterne havde et korrigeret dækningsbidrag som var 51 kr. lavere pr. årssø, hvilket dog ikke er et statistisk sikkert resultat. UK-producenterne havde 0,86 færre fravænnede grise pr. årssø.

Besætninger med hjemmeblandet foder og SPF-sundhedsstatus danner en af de bedste grupper. En samlet test af forskellen mellem gruppen af både hjemmeblendere med mineraler og SPF-sundhedsstatus mod gruppen med både indkøbt færdigfoder og konventionel sundhedsstatus, viser en forskel på 1.060 kr. pr. årssø, hvilket er lidt større end summen fra tabel 1. Det skyldes, at hjemmeblandefordelen er større hos konventionelle producenter og SPF-fordelen er større hos indkøbere af færdigfoder, hvilket giver en større forskel, når vekselvirkningen beregnes.

Korrektionen for arbejdsforbrug viser, at en sund og velfungerende besætning giver færre lønudgifter.

Værdien af at fravænne én ekstra gris

Værdien af at fravænne én ekstra gris kan forklare noget af forskellen mellem SPF-besætninger og konventionelle besætninger og hvorfor UK-producenterne havde et lavere dækningsbidrag end ikke UK-producenter.

Værdien af at gå fra 28 fravænnede grise pr. årssø til 29 fravænnede grise pr. årssø er et typisk scenarie. Analysen korrigerer for hjemmeblender, sundhedsstatus og UK-produktion, samt stordriftsfordele, arbejdsforbrug, periode og fravænnede grise pr. årssø. Efter korrektionerne bliver resultatet at DB pr. årssø steg med 297 kr. for hver ekstra fravænnet gris, hvilket igen er statistisk sikkert.

Producenter med SPF-status fravænnede 29,4 grise pr. årssø, hvorimod konventionelle fravænnede 28,46 grise pr. årssø. Forskellen i DB var på 593 kr. pr. årssø, og heraf kan ca. $0,94 \cdot 297 = 279$ kr. pr. årssø forklares ved flere fravænnede grise. Resten af forskellen skyldes lavere veterinære omkostninger, lavere arbejdsforbrug samt stordriftsfordele.

I perioder med høje salgspriser eller lave foderpriser er værdien af at fravænne én ekstra gris højest. I alle halvår er der en statistisk sikker positiv effekt af at fravænne én ekstra gris, men den var lavest i perioden andet halvår 2007 og første halvår 2008, se følgende tabel.

Tabel 2. Udviklingen i værdien af at fravænne en ekstra gris pr. årssø.

Dækningsbidrag pr. årssø ved at fravænne én ekstra gris pr. årssø i de forskellige perioder.						
2006_1	2006_2	2007_1	2007_2	2008_1	2008_2	2009_1
348,89	360,88	313,89	231,44	223,98	286,32	288,08
2009_2	2010_1	2010_2	2011_1	2011_2	2012_1	2012_2
303,19	321,29	264,06	261,45	273,28	313,38	298,68

Der er ikke fundet en aftagende værdi ved at fravænne én ekstra gris, selvom det er intuitivt, at den sidste gris må blive dyrere og dyrere at fremstille. Se bilag 2 for diskussion af denne problemstilling.

Salgspris

Analyse af salgsprisen viser, at producenter med over 1.000 årssøer får et gennemsnitlig tillæg for deres smågrise på 14 kr., når der korrigeres for salgsvægten, sundhedsstatus, UK-produktion og periode. Tillægget på 14 kr. pr. smågris forklarer det meste af stordriftsfordelen fra tabel 1, da der i gennemsnit over analyseperioden er fravænnet 28,96 grise pr. årssø, og derved er der alene på tillægget 405 kr. pr. årssø.

Sundhedsstatus

En høj sundhedsstatus gav statistisk sikkert flere levende fødte grise pr. kuld og derigennem flere fravænnede grise pr. kuld. Andelen af døde pattegrise indtil fravæning var ikke påvirket af sundhedsstatus, da forskellen ikke er statistisk sikker. Konklusionen er, at besætninger med høj sundhedsstatus havde en højere produktivitet, uden at det giver flere døde smågrise.

Flere levende fødte pr. kuld bør skyldes avlsfremgangen, men SPF-besætningerne indkøber ca. samme andel polte som de konventionelle besætninger. Forskellen må derved skyldes saneringer eller bedre management i SPF-besætningerne.

Tabel 3. Produktivitet ved forskellig sundhedsstatus.

Fravænnede grise pr. kuld		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Konventionel	12,49	(I forhold til konventionelle)	
SPF	12,78	0,29	0,27
Myc	12,64	0,15	0,15
Levende fødte grise pr. kuld		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Konventionel	14,39	(I forhold til konventionelle)	
SPF	14,67	0,28	0,27
Myc	14,53	0,14	0,13
Døde indtil fravæning		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Konventionel	13,20	(I forhold til konventionelle)	
SPF ¹	12,87	-0,33	-0,22
Myc ¹	13,04	-0,16	-0,22

¹Ikke statistisk sikker forskel.

Foderomkostninger til avlsvdyr

Foderforbruget var på 1.486 FEso hos indkøberne og 1.484 FEso hos hjemmeblandere med mineraler, men prisen pr. FE har været 15 øre større hos indkøberne og derfor var de samlede foderomkostningerne til avlsvdyr større, se tabel 4. Denne forskel er allerede stor, når der ses på gennemsnitstal fra den beskrivende analyse i Bilag 1, men bliver endnu større, når der korrigeres for andre parametre. Den korrigerede forskel bygger på korrektion for stordriftsfordele, fravænnede grise pr. årssø, sundhedsstatus og diegivningsdage. Producenter, der hjemmeblander med mineraler, har foderomkostninger til avlsvdyr som er 212 kr. lavere pr. årssø end indkøbere. Det svarer til 10 % af foderomkostningerne. Ved en besætning på 500 søer giver det en besparelse på 106.000 kr., hvilket kan bruges til at forrente et male- og blandeanlæg.

Korrektionen for diegivningsdage viser, at foderomkostningerne til avlsvdyr pr. årssø stiger 11 kr., når diegivningstiden øges med én dag. Dette er som forventet, da foderstyrken pr. diegivningsdag er ca. det dobbelte af en drægtighedsdag.

Analysen viser også, at der er forskel på UK-producenterne og de almindelige producenter, se igen tabel 4. UK-producenterne har højere foderomkostninger end ikke UK-producenter.

Tabel 4. Foderomkostninger til avlsvdyr, kr. pr. årssø.

Foderomk. til avlsvdyr, kr. pr. årssø.		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Indkøber af færdigfoder	2.296	(I forhold til indkøber)	
Hjemmeblander, Tilskudsfoder	2.096	-200	-210
Hjemmeblander, Mineraler	2.073	-223	-212
UK-prod.	2.255	(I forhold til UK-producenter)	
Ej UK-prod. ¹	2.120	-135	-55

¹P-værdi på 0,06

Veterinære omkostninger

De veterinære omkostninger er også analyseret. SPF-besætningerne har en besparelse på 117 kr. pr. årssø. De veterinære omkostninger er lidt højere hos producenter med UK-produktion, men der er ikke en statistisk sikker forskel.

Tabel 5. Veterinære omk. pr. årssø

Veterinære omk. pr. årssø, kr.		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Konventionel	529	(I forhold til konventionelle)	
SPF	412	-117	-117
Myc	440	-89	-87
UK-prod.	464	(I forhold til UK-producenter)	
Ej UK-prod. ¹	461	-3	-6

¹ Ikke statistisk sikker.

Dødelighed

Sodødeligheden er analyseret ved forskellig sundhedsstatus og hjemmeblanding eller ej. En hjemmeblander med mineraler har haft en dødelighed, som var 0,79 procentpoint lavere end en indkøber af færdigfoder og en smågriseproducent som hjemmeblander med tilskuds foder, har haft en sodødelighed der var 1,81 procentpoint lavere end en smågriseproducent, der købte færdigfoder. Antallet af fravænnede grise øgede ikke sodødeligheden, men derimod medfører en høj sodødelighed færre fravænnede grise. Besætningens sundhedsstatus påvirkede ikke dødeligheden ved søerne. Der er korrigeret for foderforbrug og periode i analysen.

Tablet 6. Sodødelighed opdelt på fodringstype.

Dødelighed årssøer, pct.		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Indkøber af færdigfoder	11,56	(I forhold til indkøber)	
Hjemmeblander, Tilskuds foder	10,17	-1,39	-1,81
Hjemmeblander, Mineraler	10,74	-0,82	-0,79

Kuld pr. årssø

Ved at minimere antallet af diegivningsdage og spildfoderdage opnås flere kuld pr. årssø. En forøgelse af antal kuld pr. årssø med 0,1 gav et 387 kr. højere dækningsbidrag pr. årssø. Her er der korrigeret for hvilken fodertype der anvendes, sundhedsstatus, UK-produktion, besætningsstørrelse, antal arbejdstimer pr. årssø og fravænnede grise pr. kuld. Ved at foretage disse korrektioner sikres, at sammenligningen tager højde for de parametre, som har stor økonomisk betydning, og derved estimeres effekten af kuld pr. årssø så præcist som muligt. Der bruges ca. 7 dage mindre pr. kuld i diegivnings- eller spildfoderdage, når der forøges med 0,1 kuld mere pr. årssø. Det betyder, at én mindre diegivnings- eller spildfoderdag pr. kuld gav et ekstra dækningsbidrag på 55 kr. pr. årssø. Det kan skyldes mindre foderforbrug og derved reducerede foderomkostninger eller forbedret produktivitet, da soen når flere kuld og ikke optager en plads i stalden. Heraf udgør færre foderomkostninger 10 kr. pr. årssø og resten skyldes forbedret produktivitet.

Ved at minimere diegivningsdagene bliver der flere dage i klimastalden. Ved 1 mindre diegivningsdag pr. årssø stiger foderomkostninger til smågrise foder med 21 kr. pr. årssø.

Potentialet ved at øge antal kuld pr. årssø svinger over tid på grund af rentabiliteten i smågrise produktionen. Følgende tabel viser udviklingen i analyseperioden.

Tabel 7. Udviklingen i det ekstra dækningsbidrag der kan opnås ved 0,1 ekstra kuld pr. årssø.

Dækningsbidrag ved 0,1 ekstra kuld pr. årssø i de forskellige perioder.						
2006_1	2006_2	2007_1	2007_2	2008_1	2008_2	2009_1
443	458	502	301	292	368	370
2009_2	2010_1	2010_2	2011_1	2011_2	2012_1	2012_2
390	413	339	335	351	404	384

Faringsprocent

Faringsprocenten har en positiv effekt på resultatet, og i praksis har det været svært at beregne den direkte økonomiske effekt af ændring af faringsprocenten, idet der er en ikke fast sammenhæng mellem faringsprocent og antallet af spildfoderdage. En stigning i faringsprocenten med én enhed, gav en stigning i resultatet pr. årssø med 34 kr., når der korrigeres for antal fravænnede grise pr. kuld. Dette viser, hvor meget der er at hente ved at have rettidig omhu. En producent med 600 søer kan f.eks. hente 20.400 kr. pr. år ved at øge faringsprocenten med en enhed. SPF-besætninger havde en faringsprocent som var 0,96 procentpoint højere end konventionelle, og Myc-besætninger havde en faringsprocent som var 0,73 procentpoint højere. Alle ovenstående resultater er statistisk sikre. Der er korrigeret for foderforbrug og periode i analysen. Hjemmeblanding havde ikke en påvirkning af faringsprocenten.

Tabel 8. Faringsprocent opdelt på sundhedsstatus.

Faringsprocent	Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Konventionelle	87,02 (I forhold til indkøber)	
SPF	88,11	1,09
Myc	87,80	0,78

Arbejdsforbrug

Arbejdsforbruget i timer er opgjort for hvert DB-tjek. Et højt arbejdsforbrug er analyseret og kan forklares ud fra følgende variable: Antal fravænnede grise pr. årssø, dødeligheden indtil fravænnning, antal spildfoderdage, UK-produktion, hjemmeblanding og sundhedsstatus.

En ekstra fravænnede gris pr. årssø tog 12 min. ekstra arbejde. Dødeligheden indtil fravænnning påvirkede arbejdsforbruget negativt, hvilket er forventeligt, da sygdomsproblemer og andre årsager til høj dødelighed giver flere arbejdstimer. En stigning i dødeligheden på et procentpoint, gav en stigning i arbejdsforbruget pr. årssø på 5 minutter. Spildfoderdage pr. årssø gav også øget arbejdsforbrug. En ekstra spildfoderdag gav dog kun 2 minutters arbejdsforbrug pr. årssø.

UK-producenterne brugte 25 minutter mere arbejde pr. årssø end almindelige producenter. Til sidst havde producenter med høj sundhedsstatus også et mindre arbejdsforbrug end konventionelle producenter på en halv time.

Konklusion

Sohold med SPF-sundhedsstatus havde et højere dækningsbidrag end konventionelle besætninger, hvilket primært skyldes flere levende fødte grise pr. kuld og sekundært lavere veterinære omkostninger. Derudover havde SPF-besætninger en højere faringsprocent og et lavere arbejdsforbrug. Det samme gælder for besætninger med Myc-sundhedsstatus. Forskellen mellem konventionelle og Myc er dog mindre end forskellen mellem konventionelle og SPF.

Hjemmeblandere havde også et højere dækningsbidrag end indkøbere af færdigfoder. Forskellen i dækningsbidrag skyldes primært lavere foderomkostninger. Derudover havde hjemmeblandere en lavere sodødelighed. Samlet set er det derfor en rigtig god idé både at have hjemmeblandet foder og en besætning med SPF-sundhedsstatus.

Værdien af én ekstra fravænnet gris er beregnet til 297 kr. over analyseperioden. Værdien afhænger af rentabiliteten og derfor er værdien i hvert halvår også beregnet. Værdien af 0,1 flere kuld pr. årssø er beregnet til 387 kr. pr. årssø, men her er værdien igen afhængig af rentabiliteten i de enkelte halvår, og derfor er værdien i de enkelte halvår igen beregnet.

Stordriftsfordelen er til stede ved at udvide besætningen. Smågriseproducenter med over 1.000 årssøer havde et dækningsbidrag, der var 506 kr. højere pr. årssø end producenter med under 500 årssøer.

// FU //

Appendiks

Bilag 1 - Beskrivende statistik:

UK-Produktion	Alle	Ja	Nej											
Løsgående drægtige søer (2006-2012,1)				Ja	Nej									
Størrelse, årssøer						0-500	500-1000	1000+						
Sundhedsstatus									Myc	SPF	Konv.			
Hjemmeblander												Min	Til	Nej
Antal	787	100	687	463	260	260	401	126	331	203	253	508	73	206
Årssøer inkl. gylte	666	542	684	733	536	364	687	1.238	708	662	621	691	496	661
Fravænnede grise pr. årssø stk.	28,96	28,22	29,08	28,91	28,66	28,54	29,20	29,36	29,07	29,40	28,46	28,94	28,91	29,09
Fravænnede grise pr. kuld stk.	12,63	12,47	12,65	12,60	12,49	12,54	12,71	12,62	12,64	12,78	12,49	12,61	12,67	12,67
Vægt ved fravæning kg	7,00	7,18	6,97	6,99	7,05	7,28	6,95	6,55	6,90	7,14	6,99	6,94	7,20	7,05
Vægt pr. afgang gris kg	31,76	31,66	31,75	31,76	31,96	32,28	31,70	31,41	31,57	31,57	32,15	31,80	31,47	31,75
Diegivningstid, dage	29,74	31,16	29,51	29,59	29,96	30,77	29,70	27,53	29,34	29,81	30,24	29,63	30,44	29,72
Kuld pr. årssø inkl. gylte, stk.	2,29	2,26	2,30	2,29	2,29	2,28	2,30	2,32	2,30	2,30	2,28	2,29	2,28	2,29
Spildfoderdage pr. årssø.	31,07	32,44	30,85	31,39	30,41	31,18	30,56	31,36	30,93	30,03	31,94	31,10	31,10	30,86
Døde indtil fravæning, pct.	13,07	13,62	12,99	12,93	13,20	13,84	12,58	12,67	13,04	12,87	13,20	12,95	13,74	13,07
Levendefødte pr. kuld, stk.	14,53	14,45	14,54	14,48	14,39	14,56	14,54	14,45	14,53	14,67	14,39	14,49	14,68	14,58
Ref. daglig tilvækst 7-30 kg, gram.	444	446	443	446	441	442	446	444	444	451	438	447	434	438
Arbejdsforbrug kr. årssø	1.535	1.561	1.529	1.486	1.608	1.675	1.461	1.451	1.489	1.531	1.595	1.516	1.679	1.529
Arbejdsforbrug timer årssø	9,96	10,39	9,89	9,77	10,25	10,39	9,67	9,77	9,73	9,81	10,38	9,93	10,18	9,90
Døde årssøer, pct.	10,88	11,75	10,76	11,11	10,37	10,80	10,65	11,23	10,65	11,31	10,82	10,74	10,17	11,56
Faringsprocent	87,66	86,48	87,84	87,42	88,12	87,01	88,14	87,61	87,80	88,11	87,02	87,57	87,65	87,96
Foderomk. avlsvyr kr. årssø	2.135	2.255	2.120	2.103	2.030	2.157	2.122	2.122	2.103	2.189	2.125	2.073	2.056	2.296
Foderomk. avlsvyr kr. prod. gris	76	82	75	75	73	78	75	74	74	76	77	74	73	81

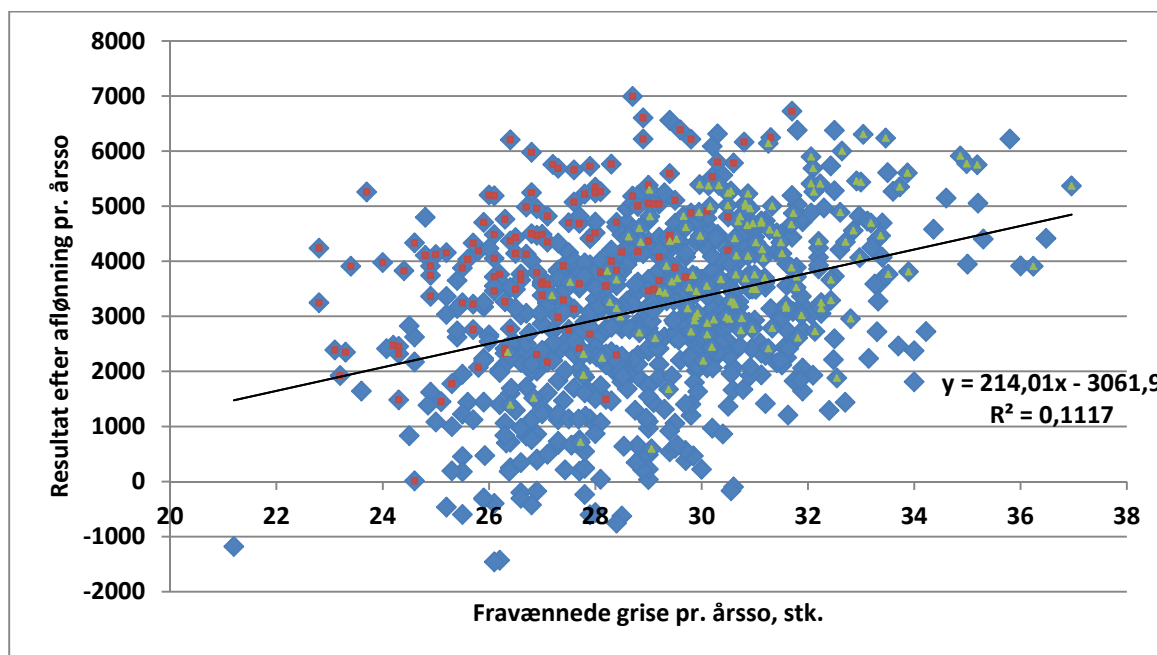
Avlsvdyrfoder FE pr. årssø	1.484	1.524	1.479	1.494	1.471	1.484	1.485	1.483	1.475	1.500	1.474	1.484	1.452	1.486
Avlsvdyrfoder kr. FE	1,44	1,48	1,44	1,41	1,38	1,45	1,43	1,43	1,43	1,46	1,44	1,40	1,42	1,55
Foderomk. smågris kr. pr. kg tilvækst	3,77	3,80	3,76	3,68	3,70	3,87	3,66	3,84	3,76	3,75	3,80	3,68	3,82	3,95
Dækningsbidrag pr. årssø kr.	4.499	4.276	4.527	4.539	4.307	4.225	4.667	4.797	4.634	4.708	4.128	4.636	4.414	4.210
Dækningsbidrag pr. prod gris	159	155	159	160	154	151	164	168	163	164	149	164	156	148
Veterinære omk. i alt kr. årssø	462	464	461	463	495	485	445	458	440	412	529	468	459	451
Veterinære omk. kr. prod gris	16	17	16	17	18	18	16	16	16	14	19	17	16	16
Samlede omk. pr. årssø	7.414	7.554	7.392	7.309	7.348	7.666	7.236	7.470	7.265	7.518	7.518	7.317	7.427	7.634
Samlede omk. pr. prod. gris	263	275	262	260	264	276	254	262	257	262	273	260	265	271
Resultat efter aflønning pr. prod. gris	104	98	105	107	96	91	112	116	110	110	91	110	96	93
Resultat efter aflønning pr. årssø kr.	2.964	2.716	2.998	3.052	2.699	2.550	3.206	3.346	3.145	3.177	2.533	3.120	2.735	2.682

Periode	2006_1	2006_2	2007_1	2007_2	2008_1	2008_2	2009_1	2009_2	2010_1	2010_2	2011_1	2011_2	2012_1	2012_2
Antal	58	74	59	39	27	42	59	52	67	51	70	53	72	64
Årssøer inkl. gylte	605	549	644	624	663	532	642	658	710	791	764	731	704	728
Fravænnede grise pr. årssø stk.	27,21	27,16	27,55	28,03	28,01	28,46	29,14	29,00	29,40	29,70	30,13	30,08	30,73	30,93
Fravænnede grise pr. kuld stk.	11,86	11,97	12,03	12,28	12,21	12,43	12,69	12,66	12,76	12,87	13,04	13,12	13,39	13,48
Vægt ved fravæning kg	7,14	7,26	7,18	7,24	7,01	6,99	7,17	7,04	6,86	7,00	6,82	6,72	6,75	6,68
Vægt pr. afgang gris kg	32,35	32,31	32,02	33,76	34,30	31,97	31,13	31,64	31,08	31,18	30,30	30,94	30,93	30,72
Diegivningstid, dage	30,02	31,01	29,92	30,90	29,44	29,71	29,24	29,96	28,72	29,04	28,56	29,75	29,82	30,13
Kuld pr. årssø inkl. gylte, stk.	2,29	2,27	2,29	2,28	2,29	2,29	2,30	2,29	2,30	2,31	2,31	2,29	2,30	2,29
Døde indtil fravæning, pct.	12,78	13,15	13,12	12,85	13,19	13,02	12,68	13,25	12,96	13,56	13,09	13,80	12,66	12,92
Levendefødte pr. kuld, stk.	13,60	13,78	13,85	14,08	14,06	14,30	14,53	14,60	14,66	14,89	15,02	15,22	15,33	15,48
Ref. daglig tilvækst 7-30 kg, gram.	446	441	450	442	461	440	441	443	448	438	433	446	445	439
Arbejdsforbrug kr. årssø	1.508	1.557	1.416	1.501	1.488	1.519	1.613	1.552	1.531	1.537	1.538	1.580	1.580	1.565
Arbejdsforbrug timer årssø	9,96	10,24	9,93	9,96	9,86	10,25	9,81	9,84	9,96	9,47	9,99	10,06	10,08	10,05
Døde årssøer, pct.	10,84	11,14	12,19	10,59	10,70	11,76	10,29	10,92	10,79	10,76	11,26	10,75	10,52	9,90
Faringsprocent	87,09	86,64	87,88	87,33	87,07	87,00	87,58	87,25	87,79	87,57	88,83	88,06	88,28	88,66

Foderomk. Avlsdyr kr. årssso	1.555	1.526	1.553	2.211	2.572	2.304	2.197	1.790	1.785	2.122	2.404	2.452	2.563	2.827
Foderomk. Avlsdyr kr. prod. gris	58	58	58	81	95	84	78	64	63	74	83	85	86	94
Avlsdyrfoder FE pr. årssso	1.511	1.452	1.462	1.465	1.489	1.466	1.523	1.477	1.531	1.490	1.481	1.494	1.479	1.451
Avlsdyrfoder kr FE	1,03	1,05	1,06	1,51	1,73	1,57	1,44	1,21	1,16	1,42	1,62	1,64	1,73	1,95
Foderomk. smågris kr. pr. kg tilvækst	2,95	3,11	3,06	3,85	4,16	3,96	3,70	3,38	3,27	3,84	4,18	4,22	4,30	4,75
Dækningsbidrag pr. årssso kr.	5.532	5.797	4.743	2.571	2.308	4.189	4.369	4.838	5.521	3.872	3.966	4.290	5.698	5.319
Dækningsbidrag pr. prod. gris	208	218	176	94	83	150	153	170	192	133	135	146	189	176
Veterinære omk. i alt kr. årssso	447	456	448	457	404	487	463	529	487	513	490	502	498	287
Veterinære omk. kr. prod. gris	17	17	17	17	15	18	16	19	17	18	17	17	17	10
Samlede omk. pr. årssso	6.080	6.239	6.209	7.686	7.963	7.621	7.423	6.855	6.905	7.724	7.910	8.094	8.607	8.457
Samlede omk. pr. prod. gris	230	236	231	282	293	276	262	243	241	269	272	278	288	281
Resultat efter aflønning pr. prod. gris	151	159	123	38	28	95	96	115	138	79	82	92	137	124
Resultat efter aflønning pr. årssso kr.	4.023	4.240	3.327	1.070	819	2.670	2.756	3.287	3.990	2.334	2.428	2.710	4.118	3.754
Indkøber	22%	26%	22%	21%	33%	29%	36%	29%	27%	31%	27%	23%	21%	28%
Hjemmeblandet, mineraler	69%	66%	68%	67%	67%	67%	56%	60%	67%	59%	61%	70%	65%	66%
Hjemmeblandet, tilskudsfoder	10%	8%	10%	15%	4%	5%	8%	12%	6%	10%	11%	8%	14%	6%
UK-produktion	7%	14%	17%	15%	11%	14%	17%	19%	12%	10%	11%	8%	17%	9%
Ej, UK-produktion	95%	86%	83%	87%	93%	86%	83%	81%	88%	90%	89%	92%	83%	91%
SPF	12%	22%	19%	21%	26%	38%	32%	27%	28%	20%	21%	34%	21%	44%
Myc	50%	39%	44%	46%	41%	38%	36%	42%	42%	41%	53%	36%	49%	30%
Konventionel	40%	39%	37%	36%	37%	24%	32%	31%	30%	39%	26%	30%	31%	27%

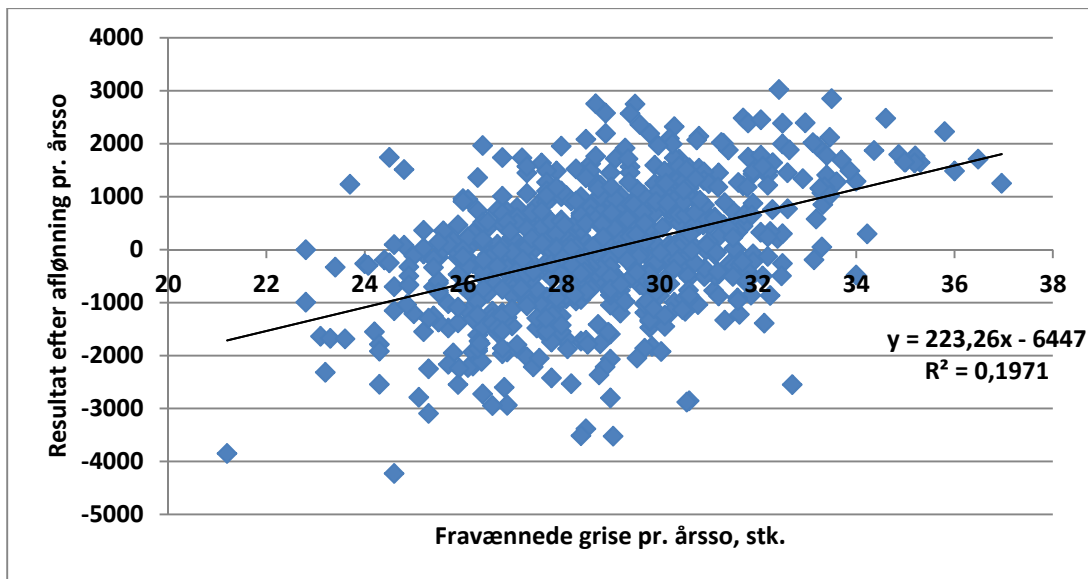
Værdien af at fravæne én ekstra gris kan forklare noget af forskellen mellem SPF-besætninger og konventionelle og hvorfor UK-producenterne havde et dårligere dækningsbidrag.

Værdien af at gå fra 28 fravænnede grise pr. årssso og op til 29 fravænnede grise pr. årssso er et typisk scenarie, men denne værdi forventes at være aftagende, da det bliver dyrere og dyrere at fravæne en ekstra gris. DB-tjek tallene bekræfter dog ikke denne teori, hvilket bliver illustreret i følgende figur. Figur 1 viser sammenhængen mellem fravænnede grise pr. årssso og resultatet efter aflønning pr. årssso. Allerede her er det tydeligt, at der ikke er en aftagende effekt på resultatet ved at fravæne flere og flere grise.

Figur 1. Figuren viser sammenhængen mellem fravænnede grise pr. årssso og resultatet efter aflønning pr. årssso. DB-tjek opgørelser fra 2006 og 2012 er fremhævet med henholdsvis rød og grøn.

Her er det tydeligt, at der har været en udvikling i antal fravænnede grise pr. årssso. Den sorte streg viser den simple sammenhæng, når der ikke korrigeres for andet end antal fravænnede grise pr. årssso. De røde og grønne prikker fremhæver 2006 og 2012. Da 2012 var en periode med både mange fravænnede grise pr. årssso og høje priser, vil det naturligt give en stigende sammenhæng. Der korrigeres for perioden i analysen og tager dermed højde for udviklingen i priserne. Denne korrektion kan forholdsvis nemt illustreres ud fra grafen. Ved at trække gennemsnittet for 2012 og de andre år fra de tilhørende observationer, bliver spredningen omkring nul. Da 2006 og 2012 var de år med de højeste priser, vil de blive korrigeret længere ned relativt til kriseårene 2007-2008. Resultatet bliver en sammenhæng mellem antal fravænnede grise pr. årssso og resultatet, hvor priserne i de forskellige år ikke har nogen betydning, se figur 2.

Figur 2. Figuren viser sammenhængen mellem fravænnede grise pr. årssso og resultatet efter aflønning pr. årssso når der korrigeres for forskellige priser over årene.

Denne korrektion bekræfter, at sammenhængen ikke var aftagende. Den stigende tendens bliver tydeligere og spredningen i observationerne bliver mindre. Den sorte streg er blevet stejlere og hældningen er nu 223 kr., hvorimod at den tidligere kun var 214 kr.

VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

Tlf.: 33 39 40 00

Fax: 33 11 25 45

vsp-info@lf.dk

en del af

Landbrug & Fødevarer

Ophavsretten tilhører Videncenter for Svineproduktion. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

Videncenter for Svineproduktion er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.